

LA SEGONA REPÚBLICA ESPANYOLA

7. L'etapa del Front Popular (febrer – juliol de 1936).

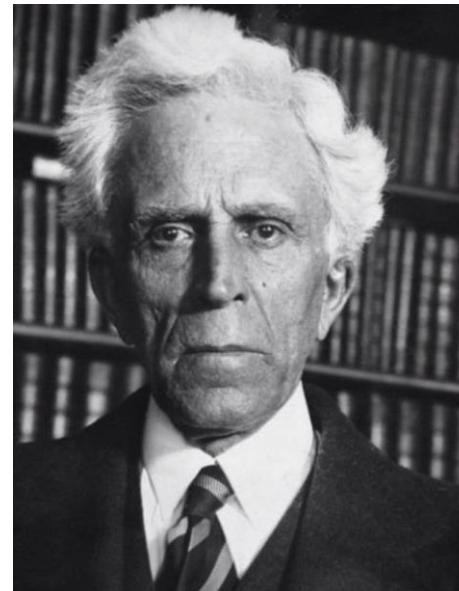

Cap a unes noves eleccions

Amb la crisi del Govern radical – cedista, i amb la negativa d'Alcalá Zamora de nomenar a Gil Robles com a Cap de Govern, el President es va decidir per un Govern encapçalat pel centrista **Manuel Portela Valladares**.

Portela Valladares va intentar formar un **govern de centra-dreta** sense la CEDA, però no va obtenir la majoria parlamentària necessària.

Per a les eleccions, els **grans partits d'esquerra i de dreta** van tendir a formar **grans coalicions** per intentar aconseguir majories parlamentàries.

Manuel Portela Valladares fou cap del Govern entre el 14 de desembre de 1935 i el 19 de febrer de 1936.

Davant la situació, Alcalá Zamora va dissoldre el Parlament el dia 7 de gener de 1936, i va convocar noves eleccions per al **16 de febrer**.

Esquerrers vs. Dretes

ESQUERRA

Es va formar el **FRENTE POPULAR** Format, entre d'altres, pel **PSOE**, **Izquierda Republicana**, **Unión Republicana** o el **Partido Comunista de España** ...

Va comptar també amb una certa "complicitat" dels sectors més moderats de la **CNT**.

A Catalunya, es va formar un **Front d'Esquerrers**, configurat entorn d'Esquerra Republicana de Catalunya

El President de la República Niceto Alcalá Zamora i el cap del Govern, Manuel Portela Valladares, van intentar sense èxit configurar una opció "centrista" que evités el xoc polític i la tendència a la radicalització.

DRETA

A la dreta, no va acabar de tenir èxit l'opció de crear el **BLOQUE NACIONAL**, al voltant del partit monàrquic **Renovación Española**. La CEDA es va presentar en solitari a la majoria de circumscipcions, al igual que la Falange Española.

A Catalunya es va constituir una coalició amb el nom de **Front Català d'Ordre**, al voltant de la Lliga Catalana (antiga Lliga Regionalista).

Les eleccions del 16 de febrer

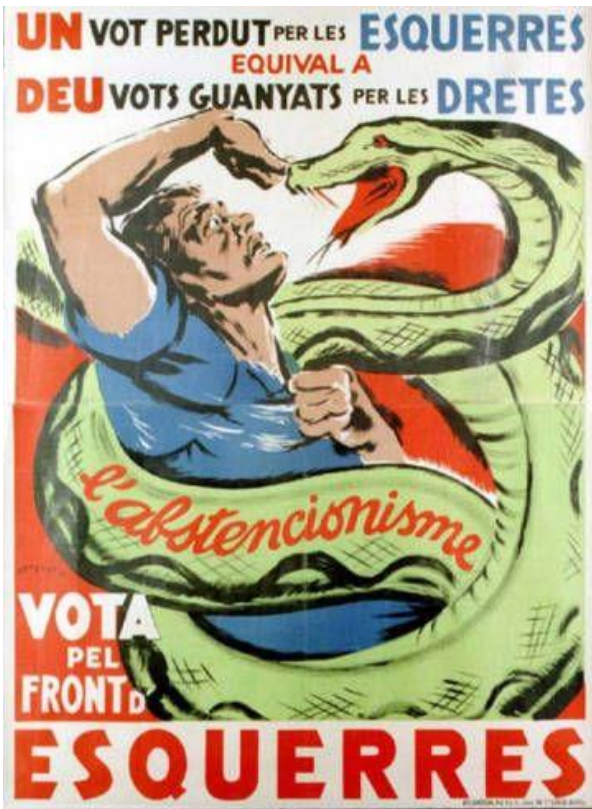

Cartells de propaganda electoral del Partit Comunista d'Espanya.

Emblema i bandera del Frente Popular.

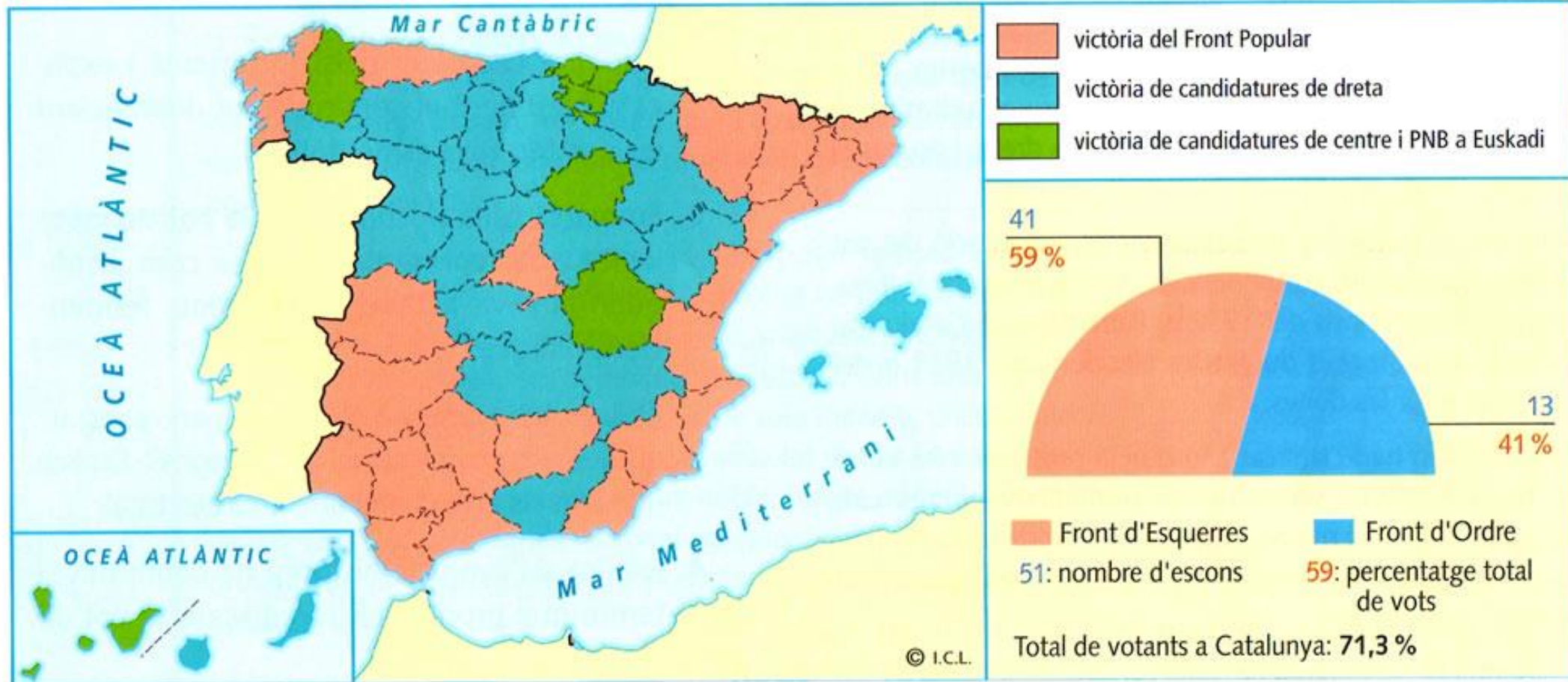

Les eleccions del 16 de febrer

Les eleccions del 16 de febrer

LES ELECCIONS GENERALS A ESPANYA I A CATALUNYA (FEBRER DEL 1936)

Font: elaborat a partir de J. ROIG: *Atlas històric*, 2008, i M. RISQUES (dir.): *Història de la Catalunya contemporània*, 1999.

La composició del nou Parlament

Gran triomf electoral del **FRENTE POPULAR** (i del **Front d'Esquerres** a Catalunya), sobretot a les àrees urbanes i industrials.

Els **partits d'esquerra** van obtenir **278 escons** (el **PSOE** 99, en primer lloc; **Izquierda Republicana** 87, **UR** 38, el **PCE** 17 i **ERC** 22)

Els **partits de dreta i de centre** van obtenir 195 escons: la **CEDA** 88, i el **PRR** va caure a només 5 escons.

Renovación Española va tenir-ne 13 i la **Lliga Catalana** va caure a 12. Els carlins de **Comuni3n Tradicionalista** van aconseguir 15 diputats, i el **Partido Agrario** 11.

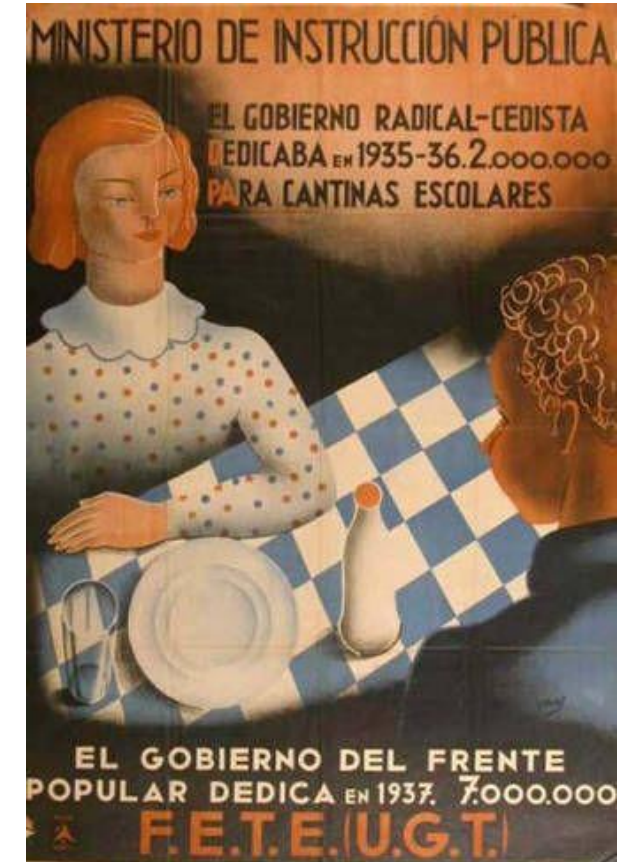
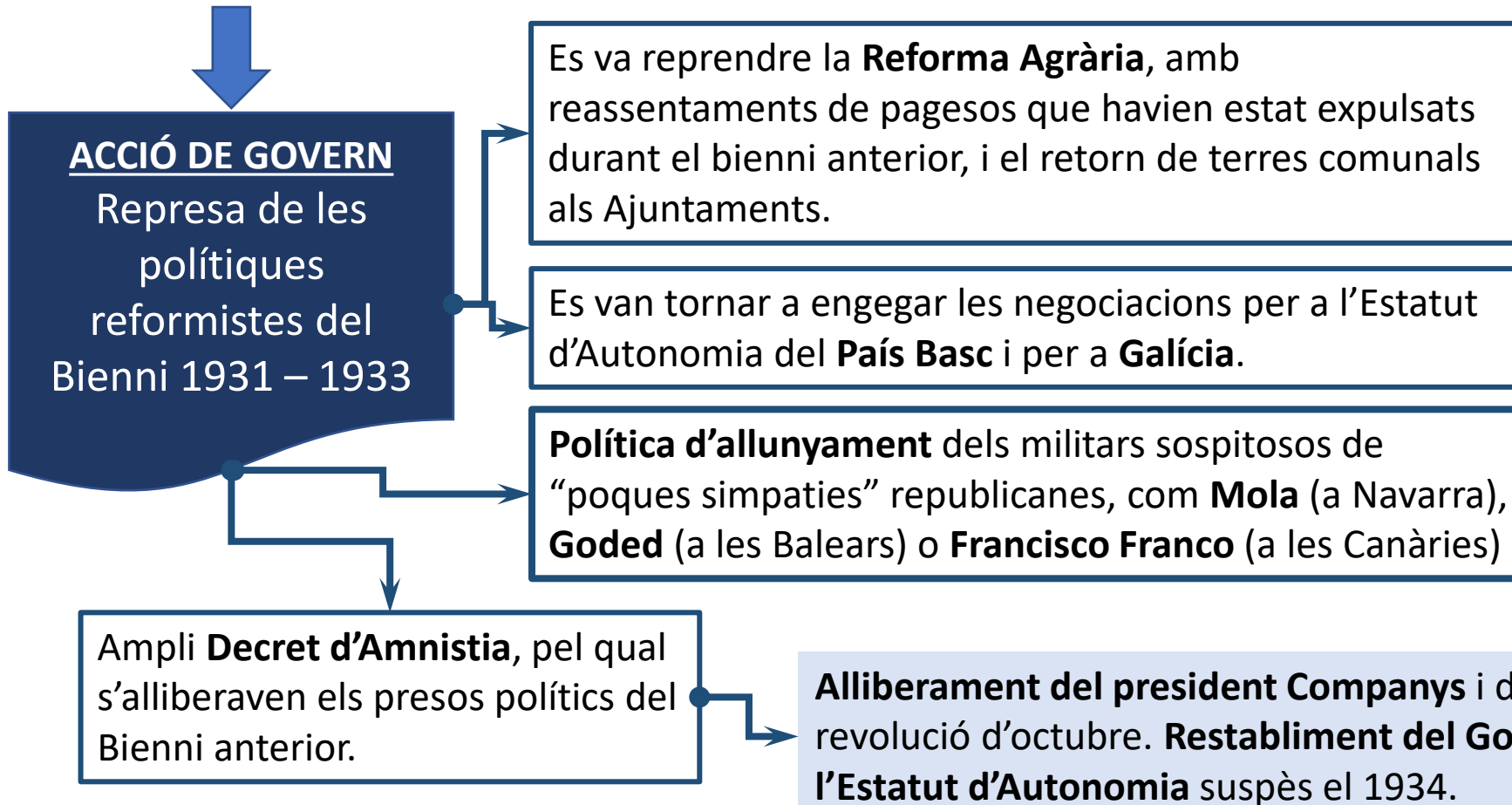
El **Partido de Centro Democr3tico** de Portela Valladares va tenir 21 diputats, i la **Falange Espa3nola** va quedar fora del Parlament.

Escons a la segona volta del mes de maig, d'un total de 473

El Govern del Front Popular

Manuel Azaña formà un nou Govern format per **republicans d'esquerra** i amb el **suport parlamentari de socialistes i comunistes**.

Després del **Decret d'Amnistia del dia 21 de febrer**, Lluís Companys i els altres consellers presos foren alliberats. Després d'un llarg viatge en cotxe, via Córdoba i Madrid, van arribar a Barcelona mentre es restituïa la Generalitat de Catalunya i l'autogovern.

Niceto Alcalá Zamora fou legalment destituït del càrrec de President de la República. Poc després es va exiliar a França i poc després a l'Argentina, on va morir l'any 1949.

Manuel Azaña Díaz fou escollit nou President de la República (11 de maig de 1936) i va encarregar la formació de Govern al gallec Santiago Casares Quiroga.

La radicalització de la política espanyola

Després de la derrota electoral de la CEDA i la desfeta del Partido Radical de Lerroux, les dretes espanyoles es van reorganitzar al voltant de **José Calvo Sotelo** i la *Renovación Española*, els **carlins tradicionalistes** i la feixista *Falange Española*.

Des de la mateixa jornada electoral, s'havien iniciat els contactes en els cercles ultraconservadors i de l'Exèrcit per organitzar un **cop d'Estat**.

La *Falange* va posar en marxa la seva “**dialèctica dels punys i de les pistoles**”, amb el foment de la violència i del terror al carrer, amb un fort finançament per part de l'oligarquia espanyola, i legitimats per l'Església.

L'empresariat i els terratinents van practicar massivament el **lock-out** i **l'evasió de capitals**, en un clar intent de sabotatge econòmic i polític a la República.

A Catalunya, **els comunistes del PSUC** i els sectors més **moderats de la CNT** van donar suport al Govern de la Generalitat (**ERC**), però a la resta de l'Estat, **comunistes, socialistes radicals i anarquistes** van situar-se en l'oposició al Govern “burgès” republicà, i defenien la idea de la **revolució social** immediata.

La conspiració contra la República

El mateix mes de febrer de 1936 s'iniciava la **trama conspirativa dins de l'Exèrcit** i amb importants suports financers, que preparava un cop d'estat afavorit pel clima de tensió social i violència política quotidiana.

La **Falange** i altres grups d'extrema dreta per un costat i l'esquerra revolucionària per l'altre van enfrontar-se de manera violenta i contínua a tot el país, fent pràcticament inviable la **solució reformista** que volia dur a terme el govern de **Santiago Casares Quiroga**.

maig de 1936 – II·legalització de la **Falange Española** i empresonament de **José A. Primo de Rivera**.

Des de Pamplona, el **general Mola** va posar en marxa tota una xarxa de contactes militars, polítics i financers per dur a terme un **cop d'Estat militar** contra el règim de la República.

